

Unitatea de învățământ.....

Nr...../.....

Avizat,
Director

**FIȘĂ PSIHOPEDAGOGICĂ PENTRU PREȘCOLARUL CU DIZABILITĂȚI
ȘI/ SAU CERINȚE EDUCATIONALE SPECIALE (3 - 5 ani)**

I. Date personale:

Numele și prenumele:

Data nașterii: Domiciliul:

Unitatea de învățământ:

..... Grupa:

II. Date familiale:

a) Date despre părinți/ reprezentant legal:

Tatăl - numele și prenumele:

- ocupația: locul de muncă

Mama - numele și prenumele:

- ocupația: locul de muncă

Reprezentant legal - numele și prenumele:

- ocupația: locul de muncă

b) Structura și componența familiei:

Tipul familiei:

monoparentală prin: statut inițial, deces, divorț, separație legal constituită

alte situații

Frați/ surori (nr. frați/surori, vârstă, statut/ ocupație):

c) Alte situații relevante pentru evoluția copilului:

părinți plecați în străinătate:

crescut de rude de gradul II, III:

în protecția specială:

alte situații:

d) Atmosfera și climatul familial:

raporturi armonioase, de înțelegere între părinți/ între părinți și copii

raporturi punctate de conflicte mici și trecătoare

dezacorduri puternice în familie, conflicte frecvente

familie destrămată sau pe cale de destrămare

alte situații:

Atitudinea părinților/ reprezentantului legal față de școală și față de problemele de educație ale copilului

III. Starea de sănătate:

a) Starea generală de sănătate

b) Mențiuni medicale importante pentru procesul de învățământ:.....

Beneficiază de certificat de handicap.....

IV. Evaluarea psihopedagogică (se bifează în căsuța A – comportament atins, dacă copilul execută singur sarcina, în căsuța D – comportament în dezvoltare, dacă copilul reușește, cu ajutor, să execute sarcina, în căsuța NS – comportament care necesită sprijin, dacă copilul nu reușește nici cu ajutor executarea sarcinii):

A. DEZVOLTAREA FIZICĂ, A SĂNĂTĂȚII ȘI IGIENEI PERSONALE

Subdomeniul	Aspect specific	Indicatori	Nivel atins		
			A	D	NS
Dezvoltarea fizică	Dezvoltarea motricității grosiere	Urcă și coboară scările ținând un obiect într-o mână sau în ambele mâini.			
		Se târăște și se cațără cu ușurință.			
		Pedalează corespunzător când merge cu tricicleta.			
		Prinde cu ambele mâini o minge mare.			
		Lovește mingea, dând-o înapoi.			
		Sare pe ambele picioare și peste obiecte mici, păstrându-și echilibrul.			
		Desfășoară spontan și cu entuziasm diverse activități fizice: alergare, cățărare, aruncări, rostogoliri, dans etc.			
	Dezvoltarea motricității fine	Mănâncă cu tacâmuri.			
		Utilizează diverse materiale din centrul de artă (creioane, pensule, bureți, bucățele de hârtie etc.).			
		Copiază desene geometrice sau cu diverse forme.			
		Taie în linie dreaptă sau curbă.			
		Manipulează obiecte mici cu ușurință (mărgelile, bile etc.).			
		Închide nasturi și fermoare mari.			
		Realizează puzzle-uri de 10-25 piese.			
	Dezvoltarea senzorio-motorie	Scrive unele litere și cifre ce pot fi recunoscute.			
		Reacționează fizic corespunzător stimulilor din mediu (își îndoaie picioarele pentru a ateriza ușor, se ferește pentru a evita un obstacol, simte mirosuri urâte).			
		Realizează mișcări artistice împreună cu adultul, cum ar fi dansul pe muzică sau mișcări ritmice.			
		Demonstrează o mai bună coordonare oculomotorie (prinde mingea după ce a fost aruncată spre pământ).			
	Dezvoltarea sănătății și igienei personale	Promovarea sănătății și nutriției	Urcă pe scări scurte, se balansează în leagăn, alunecă pe tobogan.		
Participă la pregătirea unor gustări.					
Numește unele calități ale alimentelor sănătoase.					
Promovarea îngrijirii și igienei personale		Ajută la servirea mesei și își apreciază corect porția de mâncare.			
		Folosește șervețele pentru a-și șterge nasul și le aruncă după utilizare la coș.			
		Merge la toaletă atunci când trebuie.			
		Își spală mâinile și le șterge înainte de masă și după utilizarea toaletei.			
		Cooperează cu adultul în spălarea dinților.			
		Duce mâna la gură când tușește.			
Promovarea practicilor privind securitatea personală		Recunoaște și spune când simte unele simptome de boală.			
		Comunică adulților sau colegilor atunci când vede un comportament periculos.			
		Recunoaște simboluri care indică pericol și îl evită.			
		Nu ia medicamente în absența adultului, dar știe că medicamentele sunt utile în anumite situații.			
		Privește în stânga și în dreapta când traversează strada.			
		Anticipază și înțelege consecințele nerespectării regulilor.			
		Respectă reguli de siguranță pe stradă, cu bicicleta etc.			

B. DEZVOLTARE SOCIO-EMOȚIONALĂ

Subdomeniul	Aspect specific	Indicatori	Nivel atins		
			A	D	NS
Dezvoltarea socială	Abilități de interacțiune cu adulții	Se desparte de adulții cu care este obișnuit (fără a arăta foarte multă teamă, ca în cazul copiilor mai mici).			
		Își exprimă afecțiunea și sentimentele față de adulții cu care este obișnuit.			
		Spune numele fraților sau surorilor și îi apelează.			
		Răspunde la formulele de salut folosite de adulți.			
		Ajută adultul în sarcini simple.			
		Din când în când, face lucruri pentru a fi pe plac adulților (aduce papucii, dansează sau cântă, face mici „comisioane” în familie, etc.).			
		Adresează frecvent întrebări adulților pentru a obține informații.			
		Urmează indicațiile adulților în ceea ce privește comportamentul adecvat în diverse situații.			
		La nevoie, cere ajutor adulților și oferă sprijin, la rândul său.			
		Urmează instrucțiunile sau se supune unei figuri de autoritate, având încredere în aceasta („Așa a spus mama”, „dna educatoare nu...”).			
		Semnaleză adulților situații problematice simple (un copil s-a lovit sau are nevoie de ajutor, se aud zgomote suspecte, arde mâncarea pe aragaz, etc.).			
		Abilități de	Se alătură unui grup de copii care se joacă (cu ajutorul adultului, dacă este		

	interacțiune cu copiii de vârstă apropiată	necesar.)			
		Inițiază o activitate împreună cu alt copil.			
		De cele mai multe ori își exprimă dorința de a se despărți de adult pentru a se juca împreună cu alți copii.			
		Se conformează deciziilor grupului de copii.			
		Cooperează, face schimb de obiecte în joc.			
		Se împrietenește și menține prietenia cu cel puțin un copil.			
	Acceptarea și respectarea diversității	Rămâne cu grupul de copii și nu merge cu persoane necunoscute.			
		Este capabil să se angajeze în joc simbolic (pretinde că face ceva sau că este altcineva etc.).			
		Identifică asemănări, deosebiri și face comparații între persoane după diferite criterii (culoarea părului, înălțimea, vârstă, etc.)			
	Dezvoltarea comportamentului pro-social	Se joacă împreună cu copiii diferiți din punct de vedere al genului, limbii vorbite, etniei sau cu CES, sub îndrumarea adulților.			
		Urmează reguli simple fără a i se mai reaminti (să nu trântască jucării).			
		Își așteaptă rândul în joc.			
		Recunoaște comportamentul pozitiv al altor copii.			
		Folosește jocul pentru a explora, exersa și înțelege rolurile sociale.			
		Anticipază ce urmează în programul zilnic, dacă există un program clar și respectat.			
Participă la luarea deciziilor, cu ajutorul adulților.					
Utilizează diverse strategii pentru a participa la un joc (târguială, schimb).					
Aplică strategii simple pentru a rezolva adecvat problemele, fie individuale, fie de grup (de ex. cere ajutorul unui adult).					
Negociază cu alți copii rezolvarea unei probleme, cu ajutorul adultului.					
Explicitează drepturile sale și motivele celorlalți în negocierea conflictelor (Îți dau pasta de lipit după ce termin eu de lipit două hârtii).					
Arată empatie față de suferința fizică sau emoțională a celorlalți copii.					
Dezvoltare emoțională	Dezvoltarea conceptului de sine	Alină copiii de vârstă apropiată, cu ajutorul adulților.			
		Exprimă sentimente și emoții față de personaje din povești („țin cu fata moșului”;			
		Își spune corect numele, prenumele și vârsta.			
	Dezvoltarea autocontrolului emoțional	Folosește corect pronumele ”eu”(nu mai folosește persoana a III-a pentru a se referi la sine).			
		Describe membrii familiei, asociindu-le corect statutul și spunându-le numele.			
		Se calmează cu ajutorul adultului (merge într-un loc liniștit sau cere să i se citească din cartea preferată când este trist).			
		Face față sarcinilor dificile fără să manifeste frustrări foarte mari.			
	Dezvoltarea expresivității emoționale	Are răbdare până i se oferă atenție sau o recompensă.			
		Face referire la dorințele și gândurile celorlalți când interpretează comportamentul lor.			
		Asociază emoțiile cu cuvinte și expresii faciale.			
		Exprimă emoții în și prin jocul de rol.			

C. CAPACITĂȚI ȘI ATITUDINI ÎN ÎNVĂȚARE

Subdomeniul	Aspect specific	Indicatori	Nivel atins		
			A	D	NS
Curiozitate și interes	Manifestarea curiozității și a interesului față de mediu	Manifestă entuziasm față de deplasările în aer liber și în locuri noi.			
		Formulează frecvent întrebarea „De ce?” și ”Cum?” pentru a înțelege ce se petrece în jur.			
		Își conturează incipient domenii de interes (dinozauri, animale, eroi ca Spiderman, Testoașele Ninja, păpuși Barbie, etc.).			
Inițiativă	Inițiativă în interacțiuni și activități.	Cere unui copil să se joace împreună.			
		Găsește și utilizează materiale pentru a pune în practică o idee (cuburi pentru o construcție).			
		Ia decizii legate de activități și materiale dintr-o gamă mai largă.			
Persistență	Realizarea unei sarcini, chiar dacă întâmpină dificultăți	Se concentrează pe sarcini care îl/o interesează.			
		Își menține atenția concentrată pe sarcină între 5 și 10 minute.			
		Persistă în rezolvarea unei sarcini chiar dacă nu a reușit (să facă un puzzle, să construiască un turn din cuburi).			
Creativitate	Manifestarea creativității	Spune „nu știu” atunci când nu poate realiza o sarcină dificilă.			
		Sugerează teme pentru jocurile de rol.			
		Se implică și rămâne angajat în jocuri complexe („casa”, „în excursie”, „super-eroii”).			

	în activitățile zilnice.	Inventează cântece, povești sau cuvinte.			
		Își exprimă ideile prin activități artistice, construcții, muzică sau mișcare.			
		Creează reguli acceptabile într-un joc de grup.			

D. DEZVOLTAREA LIMBAJULUI, A COMUNICĂRII ȘI PREMISELE CITIRII ȘI SCRIERII

Subdomeniul	Aspect specific	Indicatori	Nivel atins		
			A	D	NS
Dezvoltarea limbajului și a comunicării	Dezvoltarea capacității de ascultare și înțelegere (comunicare receptivă)	Participă la discuțiile unui grup ascultând în terlocutorii pentru un timp scurt.			
		Demonstrează înțelegerea vocabularului uzual/de bază prin adecvarea răspunsului.			
		Dobândește informații prin ascultare utilizându-le apoi în contexte adecvate.			
		Demonstrează un grad înalt de înțelegere și participare în conversații alături de copii sau adulți.			
		Demonstrează progres în înțelegerea și aplicarea unor instrucțiuni simple din mai multe etape.			
		Răspunde la întrebări folosind limbajul verbal, referindu-se atât la contextul prezent cât și la alte contexte.			
		Face diferența între cuvintele reale și cele inventate.			
	Dezvoltarea capacității de vorbire și comunicare (comunicare expresivă)	Vorbește suficient de clar pentru a fi înțeles de toți interlocutorii.			
		Relatează întâmplări din experiență, atât ca răspuns la întrebări cât și spontan.			
		Răspunde cu explicații la întrebarea „De ce?”.			
		Își exprimă propriile opinii folosind cuvinte, gesturi sau diferite semne.			
		Utilizează propoziții dezvoltate și fraze pentru a comunica.			
		Transmite corect un mesaj (de la un coleg la educatoare, de la bunici la părinți).			
		Folosește pluralul în vorbirea curentă, corect și sistematic.			
		Folosește corect pronumele personal (eu, tu, ei, voi).			
		Folosește corect adverbe de timp (azi, mâine).			
		Exprimă în vorbirea curentă acțiuni viitoare („trebuie să”, „o să ...”).			
		Describe evenimente curente, oameni, locuri folosind verbe la timpul trecut.			
		Describe o activitate/ eveniment în 3 sau mai multe propoziții secvențiale.			
		Folosește corect prepozițiile în limbajul curent.			
		Înțelege și utilizează cuvinte care exprimă grade de rudenie.			
		Adresează frecvent întrebările „De ce?”, „Pentru ce?”, „Unde?”, „Când” ca expresie a curiozității crescute care conduce la extinderea vocabularului.			
		Înțelege și utilizează antonime (cuvinte cu sens opus) în vorbirea curentă.			
		Cere explicații la cuvintele pe care nu le înțelege și le utilizează.			
		Folosește cuvinte pentru a evalua acțiuni sau situații („a patinat frumos, a schiat repede, a jucat bine...”).			
		Își exprimă starea de spirit și sentimentele utilizând o gamă variată de cuvinte și expresii („Sunt fericit/trist/supărat/speriat/ mirat/furiș(ă)”).			
	Premisele citirii și scrierii	Participarea în experiențe cu cartea; cunoașterea și aprecierea cărții	Știe să numească și să prezinte cartea favorită.		
Răsfoiește cu interes cărți aduse de alți copii sau pe care le întâlnește în sala de grupă.					
Arată interes crescut și implicare în ascultarea și discutarea unor texte.					
„Citește” povești păpușilor sau pentru alți copii.					
Recunoaște cuvinte cunoscute de pe etichete familiare (din sala de grupă, de acasă).					
Recită o strofă sau repetă ultimul vers al unei poezii preferate sau redă cuvinte, expresii, sintagme, din povestea preferată.					
Dezvoltarea capacității de discriminare fonetică		Articulează adecvat toate vocalele și majoritatea consoanelor.			
		Asociază literele cuprinse în propriul nume cu sunetele specifice.			
		Înțelege că mai multe cuvinte încep cu același sunet.			
		Identifică, cu /fără ajutor, sunetul inițial a cuvintelor.			
Conștientizarea mesajului scris/vorbit		Înțelege faptul că limbajul scris ia forme diferite (semne, litere, ziar, reviste, cărți, meniu, mesaje prin Internet).			
		Recunoaște copertile unei cărți.			
		Recunoaște și identifică mesaje scrise sub formă de semne sau simboluri din mediu proxim („Stop”).			
		Identifică și folosește o varietate de materiale tipărite (cărți, reviste, ziare, rețete, prospecte, etichete).			
		Începe să înțeleagă faptul că literele compun cuvinte.			
Înșușirea deprinderilor		Își corectează poziția corpului la scris; își ajustează poziția foii, hârtiei folosite.			
		Desenează schița corpului uman.			
		Începe să respecte conturul imaginilor și să coloreze în interior.			

	de scris; folosirea scrisului pentru transmiterea unui mesaj	Lipește fragmente de hârtie și resturi vegetale pentru a crea o imagine.			
		Începe să reprezinte povești și experiențe personale prin desene, jocuri, sau dictând adulților ce ar dori să exprime.			
		Experimentează scrisul cu o varietate de instrumente de scris (creioane, pensule, computere).			
		Copiază sau își poate scrie numele cu ajutor.			

E. DEZVOLTAREA COGNITIVĂ ȘI CUNOAȘTEREA LUMII

Subdomeniul	Aspect specific	Indicatori	Nivel atins			
			A	D	NS	
Dezvoltarea gândirii logice și rezolvarea de probleme	Conștientizarea relației cauză-efect.	Identifică obiecte care influențează sau au efect asupra altor obiecte (dacă pun zahăr în apă, se topește).				
		Adresează întrebarea „De ce?” indicând interes pentru stabilirea relației de cauzalitate.				
		Explică efectele unor acțiuni simple asupra unor obiecte (dacă închid radioul, se face liniște).				
		Recunoaște în relații simple care elemente ale unui obiect cauzează anumite efecte (pietricelele dintr-o cutie fac gălăgie).				
		Încearcă să explice pe bază de cauzalitate anumite schimbări ale fenomenelor (dacă e înnorat, atunci s-ar putea să plouă).				
		Oferă explicații pentru care anumite evenimente se petrec (Mihai a lipsit ieri pentru că a fost bolnav).				
	Observă și compară acțiuni și evenimente.	Demonstrează înțelegerea conceptelor „la fel” și „diferit”.				
		Recunoaște și numește caracteristica unui eveniment (lung, amuzant, gălăgios etc.).				
		Compară evenimente cu ajutorul adultului.				
		Identifică unele caracteristici în funcție de care se pot face comparații (mărime, culoare, formă etc.).				
		Grupează obiecte care întrunesc două criterii concomitent.				
		Utilizează cuvinte care indică o comparație (mai... decât...).				
	Utilizarea experiențelor trecute în situații noi.	Utilizează noile informații și cuvinte achiziționate în activități.				
		Utilizează informația dobândită pentru a o aplica într-un context nou, într-un alt mod (de ex.: construiește din cuburi un castel, așa cum l-a văzut într-o carte cu povești).				
	Capacitatea de a găsi soluții la probleme.	Explorează mai multe căi de soluționare a unei probleme și alege una dintre ele.				
		Caută sprijin la alți copii sau adulți pentru rezolvarea de probleme.				
		Se reorientează în soluționarea unei probleme când intervine un element nou.				
	Cunoștințe și deprinderi elementare matematice, cunoașterea și înțelegerea lumii	Reprezentări elementare matematice (numere, reprezentări numerice, operații, concepte de spațiu, forme geometrice, înțelegerea modelelor, măsurare)	Numește unele numere (0-10).			
			Înțelege corespondența unu la unu (de ex. că numerele desemnează o cantitate).			
Utilizează numerele și numărul în activități cotidiene (numără câți copii sunt în grup, numără câte farfurii sunt pe masă etc.).						
Recunoaște, numește și scrie unele cifre.						
Numără cu ușurință din memorie, în ordine de la 1 până la 10.						
Numără 10 obiecte prin corespondență 1 la 1.						
Poate face estimări ale cantității utilizând numerele.						
Face comparații înțelegând semnificația cuvintelor: toate, unele, niciuna, mai multe, mai puține, la fel de...						
Realizează activități ce dezvoltă vocabularul referitor la lungime, înălțime, greutate și volum.						
Utilizează instrumente de măsurare în jocuri pentru a măsura lungimea, greutatea, înălțimea, volumul.						
Estimează mărimi, lungimi, greutatea (este la fel de înaltă ca și...).						
Identifică și numește: cercul, pătratul, triunghiul.						
Compară mărimea și forma obiectelor.						
Creează, copiază și construiește forme.						
Ordonează formele de același fel de la mici la mari.						
Grupează obiecte cotidiene care se potrivesc ca și utilizare.						
Ordonează obiectele în funcție de o caracteristică, utilizând încercarea și eroarea (de la mic la mare, de la gros la subțire etc.).						
Cunoașterea și înțelegerea		Își extinde informațiile despre mediul înconjurător și îi crește respectul față de ființe și mediu.				
		Recunoaște schimbările materiale și începe să înțeleagă relația cauză-efect.				

lumii (lumea vie, Pământul, spațiul, metode științifice)	Folosește simțuri și instrumente pentru a investiga mediul și a dobândi informații și a observa procese, relații (lupă, magneti).			
	Observă și discută despre proprietăți comune, diferențe, comparații între obiecte, materiale, fenomene.			
	Observă faptul că plantele cresc, înfloresc, își schimbă înfățișarea.			
	Sortează ființele vii și plantele după mediul de viață sau caracteristicile lor (ființe terestre/marine sau legume/fructe/flori).			
	Clasifică și denumește clasele de obiecte (ex. mijloacele de locomoție: terestre, maritime, aeriene...).			
	Descriu asemănări și diferențe între clase de obiecte sau în interiorul fiecăreia.			
	Folosește un vocabular care explică procesele din lumea vie (scufundare, plutire, dizolvare, topire).			
	Pune întrebări și oferă explicații despre modul în care interacționează, cresc și se dezvoltă ființele vii.			
	Adresează întrebări despre elementele vieții (pământ, apă, aer, foc).			
	Descrie importanța apei, aerului pentru viață și a modalităților de protecție pentru a evita poluarea lor.			
	Numește și face diferența dintre sursele de căldură și poate exprima beneficiile și pericolele lor.			
	Observă și exprimă mișcarea corpurilor cerești (soare, lună).			
	Cunoaște și folosește corect ca unități de timp momentele zilei, zilele săptămânii, anotimpul.			
	Poate descrie caracteristicile anotimpurilor.			
	Sesizează diferențe între forme de relief sau medii de viață pe bază de imagini sau în urma unor experiențe directe.			
	Participă la întreținerea și îngrijirea mediului fizic apropiat (sala de grupă, camera sa).			
Descrie câteva organe interne și funcțiile lor.				

V. Vă rugăm să descrieți dificultățile pe care le întâmpină copilul la grădiniță/ modul în care îndeplinește sarcinile date de educatoare/ problemele de comportament/ problemele legate de adaptarea la mediul preșcolar/ conduita la activități/ comportamentul în cadrul grupului de copii:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Cum apreciați frecvența copilului la grădiniță: Copilul vine zilnic la grădiniță, absentează rar

Copilul frecventează grădinița, dar are multe absențe Copilul vine foarte rar la grădiniță

VIII. Motivele pentru care se solicită evaluare și orientare școlară:

.....

.....

.....

.....

Data completării:

Educatoare/prof. învă. preșcolar,

Semnătura,